

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Ely hóra — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben.
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-36 szám
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek 15

Még egyszer a mi jogakadémiánkról.

Pécs, 1895. augusztus 9

A pécsi jogakadémia rendes tanárainak emlékirata, melyet a kormányhoz benyújtottak, kezdi élénken foglalkoztatni az országos közvéleményt, persze sok helyt egészen más szempontok az irányadók, mint a melyek tanárainkat akciójukban vezérelték.

Vannak, kik az egészet nem tekintik egyébnek, mint a tanárok kenyérharcának, mely nem az intézet sorsával törődik, hanem csak a saját anyagi igényeinek kielégítésére törekszik, ha egyébként nem volna lehetséges, magának az intézetnek megszűntetésével is. Mások ismét nem látnak benne mást, mint felekezeti villongást, a mi napjainkban szörnyű mód érdekese, mert hát az egyházpolitika divatba hozta, s az ilyen villongásnál lehet dobálózni nagyhangú frázisokkal egyik részről úgy, mint a másik részről. „Államosítani vagy megszüntetni!” — hangzik az egyik táborból; „katholizálni vagy megszüntetni!” — felelet rá a másik oldalról.

A mint látjuk, bármennyire ellentétes is az álláspont, melyre a két tábor helyezkedik, egyben mégis egyetértenek, hogy t. i. vesszen az intézet, ha a saját álláspontjuk meg nem valósítható; a miből világos az is, hogy az ekkép gondolkozók szemei előtt nem az intézet sorsának biztosítása, színvonalának emelése lebeg, hanem ez ügyben is folytatni akarnák az egyház és az állam közti harcot, nem törődve vele, hogy az intézet sinli meg az áldatlan küzdelmet.

Az „Egyetértés” tegnapi száma vezércikkében foglalkozik a pécsi jogtanárok emlékiratával, de fejtegetéseivel szintén arról tesz tanuságot, hogy alaposan félreértette a tanárok intencióját.

Az emlékirat célja volt tájékoztatni az illetékes köröket és a nagyközönséget a pécsi jogakadémia helyzete és kulturpolitikai jelentősége felől, hogy ezzel a közérdeklődést a legszélesebb körökben felkeltve ennek az intézetnek fennállása és megerősödése biztosítható, s az „Egyetértés” az egészet mégis csupán a pécsi jogliceumi öt tanár sérelmének minősíti, mely teljesen rendbe hozható, ha a kérvényező tanárokat áthelyezik

vagy tisztességesen nyugdíjazják, magát az intézetet pedig egyszerűen becsukják.

Pedig hát azok a tanárok nem ezt akarták, hanem az intézet érdekében harcoltak, a mikor már éveken át helyt álltak bizonytalan anyagi helyzetük mellett is azokon a tanszékeken, honét éppen a gondjaikra bizott intézet tudományos színvonalának emelése képezte főgondjukat, s hogy ezt a jövő időkre is biztosíthassák, léptek ki a nagy nyilvánosság elé, követelvé az intézet számára azt a helyet, mely ezt egy kulturpolitikai jelentőségénél fogva, mint törvényes rendelkezések szerint is joggal megilleti.

Ha az „Egyetértés” szerint a pécsi püspök nem is lelkesedik a pécsi jogliceumért, lelkesedik érte a közönségnek az a része, mely nem egyes odavetett jelszavak után indul, hanem mérlegelni tudja azt a nagy kulturpolitikai feladatot, melyet ez az intézet itt a Magyarország végvárában, mint annak egyik legerősebb bástyája teljesít, és lelkesedik érte első sorban az intézet tanári kara, melynek méltó büszkeségét képezi az atudat, hogy oly mostoha viszonyok közt is az intézetet nemcsak fen tudta tartani régi jó hírnevében, de a tudományos haladás iránt mindinkább fokozódó igényekkel is mindig lépést tartott.

Hogy a szlavon vármegyékben a magyarok elleni gyűlölködés távolról sem érte el azt a szélső fokot, mely a Zágráb felé gravitáló Horvátországban a középosztályt jellemzi, abban nagy érdeme van a pécsi magasabb tanintézeteknek, s ha ezeket az „Egyetértés” tanácsa szerint már régen becsukták volna, nem lett volna szükséges a napokban Eszékre zágrábi diákokat importálni, hogy a magyar színház ellen tüntessenek; tüntett volna az eszéki középosztály maga is.

Ismerjük azt az irányzatot, mely a jogi szakiskolák létjogosultságát kétségbe vonja s ezeket az egyetemek mellett egyáltalában eltörölné tartja; de ennek az irányzatnak hívei nem voltak képesek minket meggyőzni róla, hogy Magyarországon a jogakadémiák feleslegesek és egy felállítandó harmadik egyetem által pótolhatók lennének.

Ha lenne aránylag annyi egyetemünk, mint pl. Németországnak vagy Olaszországnak, akkor

igazat kellene adnunk az akadémiák ellenségeinek, de hát ilyesmire nincs kilátásunk, sőt öszintén szólva, szükségét sem látjuk be az egyetemek oly nagymérvű szaporításának. Tény ugyanis az, hogy az orvosi és bölcsészeti karok látogatottságából ítélve, meglevő két egyetemünk is fedezi a szükségletet, ha pedig még egy harmadik egyetemet is állítunk fel, torlódástól még sok időre nem kell tartanunk ezeken a karokon; ellenben a jogi karokon a létező jogakadémiák dacára is oly nagy a túlszűfoltosság, hogy egy harmadik egyetem felállítása ezen a bajon éppenséggel nem fogna segíteni, ha a jogakadémiákat egyszerűen eltöröljük. Hogy pedig a túlszűfoltosság mellett az egyetem megszűnik az igazi tudományosság tüzhelye lenni s egyszerűen doktor-gyárrá alakul át, azt sajnos tapasztaljuk a budapesti egyetem jogi karánál.

Most, mikor nemcsak a bírósági létszám-szaporítás, de a közigazgatás egész területén, még a falusi jegyzőkre nézve is tervbe vett — jogász-kvalifikáció a jogi tanintézeteknek még nagyobb látogatottságát helyezi kilátásba, nem szabad azon törnünk a fejünket, hogy mikép szüntethetnők meg összes vidéki jogi tanintézeteinket egy felállítandó harmadik egyetem javára, hanem arra kell fordítani minden igyekezetünket, hogy a létező jogakadémiák színvonalát emeljük, azokat valóságos jogi fakultásokká alakítsuk át s akkor a hazai jogtudomány ezek is oly intenzív terjesztői lesznek, akár csak az egyetemek.

Hogy pedig ilyen törekvés mellett a pécsi jogakadémia könnyű szerrel lesz a jogi egyetem színvonalára emelhető, arról kezeskedik úgy ez intézet multja, mint jelenlegi tanári karának tudományos szelleme és ügybuzgósága.

* Az állami anyakönyvvezetés bajai.

Az anyakönyvvezetők száma több ezerre fog rugni és legnagyobb részük a jegyzői karból kerül ki. De ki ne tudná Magyarországon, hogy a jegyzői kar a magyi köztisztviselő osztálynak legkönnyebben sebezhető és legnagyobb mértékben kifogásolható része, sőt a mint azt a tapasztalásból tudjuk semmiféle tisztviselővel nincs annyi baj, mint a jegyzővel. A jegyzői kar 15 százaléka esztendőnkint helyet cserél, vagy meghal, egy szóval a jegyzői hivatalok

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Az elfelejtett szó.

— Catulle Mendés. —

Egy kegyetlen tündér, aki oly szép volt, mint a virág, de oly irigy is, mint az ez alatt levő kigyók, föltette egyszer magában, hogy boszut áll egy nagy ország egész népén. Merre van ez az ország? hegyek között vagy lapályon? folyó partján vagy tenger partján? . . . Hja, ezt nem beszéli el a mi történetünk. Talán szomszédja annak az országnak, ahol a varrólányok olyan ügyesek, hogy a fejedelemszónok ruháit holdsugárral s csillag-fénynyel himezik . . . Még kevésbé mondja el mesénk azt, vajjon mivel sértették meg az ország lakói a tündért. Lehet, hogy elfelejtették meghívni az ujszülött herceg keresztelőjére . . . De bármint vélekedjenek is, annyi bizonyos, hogy a tündér nagyon haragudott. Tépeldött: neszórással e tüzet kunyhóba és palotákba a rendelkezésére álló piciny szellemek ezrei által, hogy az országot így pusztítsa el; de belátta, hogy hiszen akkor az ibolyák és a rózsák is mind elhervadnának, s hogy a fiatal lánykák mindnyájan csunyák és vénék lennének. Bocskáthatott volna tűz és lángokádó sárkányokat az országba, megparancsolhatta volna a napnak, hogy kerülje el a gyűlölt országot, szélvészeket zudíthatott volna a fák kiforgatására s a házak lerontására . . . — de nem, még ennél is gyalázatosabb tervet koholt. Mint a tolvaj, akinek

nem sietős a dolga s a szekrényből a legértékesebb ékszeret lopja ki: úgy lopta ő ki a férfiak és asszonyok emlékezetéből az isteni szót: „szeretlek.” S miután megtörtént a baj, távozott, könnyed mosolyal ajkán, mely irtóztatóbb lett volna az ördög gunyakacájánál, ha a világ legbájosabb rózsájkai nem a tündéréi lettek volna . . .

* * *

Az asszonyok és férfiak eleinte csak részben érezték a kárt, amely rajtuk esett. Ugy tetszett nekik, mintha hiányoznék valamijök, de nem tudták, hogy mi. A szerelmes párok, kik este hallgatag rózsalugasokba jöttek találkára, a házastársak, akik az ablakfülkékben suttogtak, hirtelen megálltak . . . egymásra néztek . . . meg akarták csókolni egymást . . . Érezték, hogy a megszokott szót kellene mondaniok s — nem tudták. Megijedtek, de nem kérdezősködjének, annyira kiveszett emlékezetükből a drága szó. Csakhamar mély szomorúságba estek. Hiába volt, hogy szerették egymást, hiába, hogy a legédesebb néven szólították egymást, s a leggyujtöbb szavakat intézték egymáshoz. Nem volt elég bizonyítani, hogy az élet összes örömei csupán a kedvesnek rózsájkán találhatók . . . esküdni, hogy készek egymásért meghalni . . . mondani: te vagy az én boldogságom . . . rólad álmodtam mindig . . . Önkéntelenül érezték, hogy egy más szó mondására van szükségük. A lángoló szerelem gyászos tudáshoz járult a kin, hogy érzelmeiket soha ki nem fejezhetik, soha nem hallhatják.

A szomorkodást panasz követte. Azt a boldog

ságot, mely szavakban nem nyilatkozhatott, tökéletlennek érezték s követelték — a szerető a kedvestől, a kedves a szeretőtől — amaz egyetlen szót, amelyet egyik sem volt képes mondani a másiknak. Elhidegüléssel s hűtlenséggel vádolták egymást; nem hittek néma szerelmökben. — Így történt, hogy a szerelmes párok csakhamar elmaradtak a hallgatag rózsalugasokban való találkáról s még a házastársak szobái sem hallhattak már egyebet hideg társalugasoknál . . . székeken, amelyek nem közeledhettek egymáshoz.

Lehet-e öröm ott, ahol szerelem nincsen? . . . Háborúktól elpusztítva, halálos vész által kiirtva nem nyújtott volna az ország ily rideg, gyászos képet, mint ez egyetlen szó veszte után.

* * *

Élt ebben a szerencsétlen országban egy költő, aki nagyon szánalomraméltó volt. Nem azért, mert tán szép szeretője lett volna, s most kétségbeesett, hogy az elfelejtett szót többé ki nem mondhatja s nem hallhatja.

Nem volt neki szeretője, de annál jobban szerette a verseket. S épen ez bántotta őt. Sehogysem tudta egy költeményét befejezni, melyet épen azon a napon kezdett meg, amelyen az irgalmatlan tündér boszuját töltötte. A költeménynek e szóval kellett volna zárulni: „Szeretlek”, s nem volt mód azt máskép befejezni. Homlokára ütött a költő, két kezére támasztá fejét, kérdezte magát: „hát elment az eszem? . . .” Hiszen mielőtt megkezdé dalát, tudta a szót, mely az utolsó lesz! S hogy csakugyan tudta,

nak nagyobb mértékben való forszírozása, ez esetben is csak akkor, ha előzetesen állati trágyával gondoskodtunk a talaj jobb karba helyezéséről; de az oly üdvös trágyázásnál, mikor a bevitt és elszállított alkatrészek közötti status quo **kisebbszerű** hiányát a jutányos kereskedelmi műtrágyával pótoljuk, a termés gyarapodása eleinte csekély, de évek múlva tapasztalja a gazda, hogy a talajba fektetett pénze bőven hozza kamatait, mert nem a talaj kártékony felizgatása által létre hozott sporadikus és mulandó turtelmelés, de az elért progresszív gyarapodás lendíthet csak a mezőgazdasági kultúra javára.

A sugcégektől összevásárolt olcsóbb műtrágyát első sorban a növényzet különbözőzeti meg, mely egyedül nélkülözhetetlen alkatrészeit vonja el, míg a többi anyagok legtöbb esetben áthatlan, megkeményedő tömeget képeznek az esőzések után, a levegő szükséges cirkulációját gátolva meg. A műtrágya értékesítésénél természetesen sok függ a talaj kapacitásától is. A műtrágya nem lazítja kellően a földet s sokszor az aránylag közepes minőségű laza talajban nagyobb termést érünk el, mint a gazdagon trágyázott prima nehéz földben, melyre a rövid esőzések nem annyira hatásosak. A talaj kémiai analízise a mechanikaival egybekapcsolva adhat tehát biztos támpontot a műtrágya alkalmazásának módjait illetően.

Ma már kiszámíthatjuk, hogy egy pár ökörrrel, a tehén tejével, egy métermázsa búzával mennyi növényalkatrészt viszünk ki és ezt összevetve az istálló trágya ismert mennyiségével és összetételével, a beszerzendő gyári trágyát illetően nyertünk megbízható adatokat. Mindez nem lenne szükséges, ha az évente a Dunába folyó százezernyi métermázsa növényi alkatrészek valaha értékesítették, mert a klóák a kérdéstől nagyon sok függ, részben a kultúra és civilizáció haladása is. Franciaországban e hulladékok gyárilag feldolgoztatva, téglalakban jönnek a forgalomba (poudrette). Kínában és Japánban az istállótrágyát teljesen az emberi ürülék pótolja, de a foszfátok és kálisók alkalmazása ott is üdvösnek bizonyult.

A jövő számban használhatóságuk és célszerűségük szerint az egyes speciális ásványi trágyákat ismertetem.

Bűnügyi tárgyalások.

Augusztus hó 12.

4423. Tóth József és társai ellen szándékos emberölés büntetvénye kísérlete és súlyos testi sértés miatt.

5954. Verczel Margit ellen lopás miatt.

Augusztus hó 16.

4820. Scheicher Róbert ellen lopás miatt.

4819. Huszár József ellen súlyos testi sértés miatt.

4528. Venczel Józsefné ellen lopás miatt.

4817. Müller József és neje ellen könnyű testi sértés miatt.

4421. Reichardt Rózi ellen lopás miatt.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK.

Budapestről	1804. sz. szem. von. reggel 5 ó. 15 p.
B.-Bródból	1807. sz. szem. von. reggel 8 ó. 01 p.
Uj-Dombóváról	1842. sz. vegy. von. reggel 8 ó. 23 p.
Bécsből	6302. sz. szem. von. d. e. 9 ó. 39 p.
B.-Bródról	1805. sz. szem. von. d. e. 11 ó. 18 p.
Budapestről	1806. sz. szem. von. d. u. 4 ó. 08 p.
Vinkovczeről	6301. sz. szem. von. d. u. 5 ó. 50 p.
Budapestről	1802. sz. gyors. von. este 7 ó. 44 p.
Bécsből	6312. sz. vegy. von. este 8 ó. — p.
B.-Bródból	1803. sz. szem. von. éjjel 11 ó. 02 p.

PÉCSRŐL INDUL:

B.-Bród	felé 1304. sz. szem. von. reggel 5 óra 35 p.
Budapest	" 1-01. sz. gyors. von. reggel 8 óra 24 p.
Bécs	" 6311. sz. vegy. von. reggel 8 óra 29 p.
Vinkovcze	" 6302. sz. szem. von. reggel 9 óra 49 p.
Budapest	" 1805. sz. szem. von. d. e. 11 óra 34 p.
Uj-Dombóvár	" 1853. sz. vegy. von. d. u. 2 óra 44 p.
B.-Bród	" 1806. sz. szem. von. d. u. 4 óra 20 p.
Bécs	" 6301. sz. szem. von. este 6 óra 32 p.
B.-Bród	" 1808. sz. szem. von. este 8 óra 18 p.
Budapest	" 1803. sz. szem. von. éjjel 11 óra 30 p.

F. évi május hó 1-től a B. Bródból jövő 1807. számú és B. Bródba menő 1808. számú személyvonatoknak Mohács felé csatlakozásuk van.

Laptulajdonos	Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV	PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF	kiadó.

Hirdetések.

1017. szám
1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróság 1895. évi 11529 számú végzése következtében Dr. Fürst Győző ügyvéd által képviselt Mautner Mór javára Varga Antal ellen 440 frt. s jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján felül és lefoglalt és 1940 frtra becsült lovak, tehenek, kocsik és hordó donga fából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. bíróság 14900 1895. számú végzése folytán 440 frt. tőkekövetelés, ennek 1895. évi április hó 5. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 53 frt 31 krban bíróság már megállapított költségek erejéig **Németh-Üröghön 7 sz. leendő eszközlésére 1895. évi augusztus hó 13. napjának délutáni 3 órája** határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pécsen, 1895. évi július hó 28. napján.

Engler Kálmán
kir. bírósági végrehajtó.

A társulat csak rövid ideig fog Pécsen tartózkodni.

Olaszországi nagy sport-circus

Igazgató: CORRADINI FERENCZ Turinból.

Pécsen felállítva a buza-téren.

Ma szombaton, 1895. augusztus 10-én

Csodálatos ujdonság!

Csodálatos ujdonság!

BLONDIN

a kötél-táncos ló.

Blondin, a kötél-táncos ló.

BLONDIN, a kötél-táncos ló feltűnést keltő mutatványa következő: A ló egy 16 centiméter átmérőjű 9 méter hosszú gutaperchéval áthuzott acélsodronyon 6 méter magasságban végig megy. A sodrony egyik végénél a fel- és lemenetelhez egy lépcső van alkalmazva.

Felkérjük a n. é. közönséget, miszerint Blondin kötél-táncos ló mutatványai közben a tapstól tartózkodni s tetszésének csakis azoknak befejezésekor kifejezést adni sziveskedjenek.

BLONDIN a kötél-táncos ló idomítása mind-egyedül páratlanul áll s a mutatványok ugyanazok, mint a melyek a képen láthatók.

BLONDIN a kötél-táncos ló apparatusa minden-nap d. e. 10—12 óráig az érdeklődő n. é. közönség által megtekinthető.

Blondin a kötél-táncos ló csak 4-szer lesz látható.

CORRADINI igazgató 5000 koronát ajánl azon más circusz igazgatóknak vagy bármiféle lóidomítóknak, kik ezen mutatványt utánozni bírják.

Mr. L. Gautier

az angol epsom-Jockey király második fellépte.

Helyárak: Zártszék (számozott hely) 1 frt. — I. hely 70 kr. — II. hely 40 kr., — Karzat 20 kr. — Tíz éven aluli gyermekek és katonák őrmestertől lefelé: Zártszék 60 kr. I. hely 40 kr. II. hely 25 kr. Karzat 15 kr.

Jegyek előre válthatók a TAUSZ-féle nagy dohány-tőzsdében. — Bérlet- vagy családjegyek (minden előadáshoz érvényesek) 12 darab zártszék 10 frt., 1-ső hely 7 frt., 2-ik hely 4 frt., szintén Tausz dohány nagy-tőzsdéjében kapható.

Nagyérdemű közönség! Pécs város és vidéke n. é. közönségének a művészet iránti pártolását is merve, minél számosabb látogatásért esedezik teljes tisztelettel

Thaler Ede,
titkár.

Corradini Ferencz,
igazgató.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy

könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatvány-
raktár és papirkereskedésemmel

Pécsen, Mária- és megye-utcza sarkán

(a királyi-táblai épület átellenében) levő saját házamba költöztem át. Tisztelettel

TAIZS JÓZSEF.